

Список використаних інформаційних джерел

1. International Financial Reporting Standards and other International Accounting Standards Board publications. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.iasb.org>
2. Алексеева В.О., Клименко С.О. Проблеми впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://oia.lntu.edu.ua/files/1037_Oblik_i_finansy_Ch_3.pdf
3. Кузіна Р.В. Гармонізація фінансової звітності: міжнародний досвід та українська практика / Р.В. Кузіна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/12695/1/23_119-131_Vis721menegment.pdf

УДК 657

Яблонько О.О.

аспірант

спеціальність «Облік і оподаткування»

ДННУ «Академія фінансового управління»

м. Київ, Україна

Сушко Н.І.

к. е. н., доцент

науковий керівник

ДННУ «Академія фінансового управління»

м. Київ, Україна

**ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ В ДІЯЛЬНОСТІ
БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ**

У процесі впровадження норм міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та звітності у практику діяльності бюджетних установ, особливого значення набуває питання звітування за не фінансовими показниками та їх зв'язок з системою фінансових показників. Саме розкриття такої взаємопов'язаної інформації є важливою складовою аналізу результатів діяльності установи, а отже і напрямів використання бюджетних коштів. Тому, питання перегляду змісту та структури звітності, яка б здійснювала взаємопов'язане відображення як фінансової, так і не фінансової інформації стосовно діяльності бюджетних установ в Україні потребує детального дослідження.

Звітність розглядається як система показників, що характеризує стан та результати діяльності установи за певний період. Проте, існуюча система звітності бюджетних установ не в повній мірі розкриває аспекти соціального, екологічного, правового контекстів її діяльності. Такий стан справ впливає на можливість здійснення аналізу ефективності діяльності бюджетної установи та

обумовлює створення системи інтегрованої звітності, яка передбачає взаємозв'язок між фінансовими та не фінансовими показниками.

Основним документом, що визначає зміст та принципи формування інтегрованої звітності є «Міжнародний стандарт з інтегрованої звітності» (Стандарт), прийнятий Міжнародною радою з інтегрованої звітності у 2013 році [9]. За положеннями Стандарту інтегрований звіт має відображати інформацію про діяльність підприємств у розрізі таких видів капіталу як: фінансовий, виробничий, інтелектуальний, людський, соціально-репутаційний та природний. Проте, не всі види капіталів мають безпосереднє відношення до всіх підприємств. Склад та структура інтегрованого звіту буде залежати від виду діяльності організацій та ступеня її взаємодії з видами капіталів. Незважаючи на те, що Стандарт призначений для застосування у приватному секторі комерційними компаніями будь-якого масштабу, визначені підходи щодо розкриття не фінансової інформації можуть застосовуватися в адаптованому вигляді суб'єктами державного сектору.

Інтегрований звіт має розкривати інформацію щодо:

- діяльності установи та умов її роботи;
- ризиків, які пов'язані із діяльністю установи, та напрямів управління ними;
- напрями розвитку установи;
- ступеня досягнення цілей розвитку установи;
- результати діяльності установи з точки зору капіталів (фінансовий, виробничий, інтелектуальний, людський, соціально-репутаційний та природний).

На основі існуючих міжнародних положень із застосування інтегрованої звітності, в більшості європейських країн здійснюється адаптація законодавчих вимог щодо відображення нефінансової інформації державними підприємствами. Для прикладу, в Швеції нові закони щодо звітування, ухвалені наприкінці 2009 року, зобов'язали усі компанії державної власності оприлюднити звіти щодо їх екологічної, економічної та соціальної діяльності. У Данії, найбільші приватні і державні підприємства повинні включати інформацію про соціальну відповідальність в річний фінансовий звіт [2, с. 32].

Важливість складання інтегрованого звіту, в якому відображається фінансова та нефінансова інформація, підкреслюється в публікації голови громадського сектору зі спеціальних звітів міжнародної організації Інституту присяжних бухгалтерів Англії та Уельсу Адріана Берна. Він вважає, що у державному секторі, нефінансова інформація незмінно займає центральне місце в діяльності організації. Проте, може виникнути ситуація, коли нефінансовій інформації буде приділятися недостатньо уваги і вона буде сприйматись як додатковий тягар для установи, а не як ключовий елемент управління ефективністю її діяльності [1, с. 8].

У вітчизняній науковій літературі існують різні підходи до характеристики та мети складання інтегрованої звітності. Так, Єфименко Т. І. зазначає, що інтегрована звітність базується на інформації, яка включає широкий спектр

взаємопов'язаних елементів, що виходить за межі існуючого фінансового аналізу [2, с. 8].

Костирко Р. О., Лісничка Т. В. вважають, що інтегрована звітність в повній мірі відображає не фінансові показники, які цікавлять інвесторів, що прагнуть до здійснення соціального інвестування [3, с. 191].

У науковій статті Костирко Р. О. визначено, що ключова мета інтегрованої звітності полягає у відображенні детальної інформації про діяльність підприємства, згрупованої у відповідності зі стратегічними завданнями організації, моделями бізнесу та системами управління [4, с. 307].

Костюченко В. М. зазначає, інтегрована звітність є поєднанням вагомої інформації щодо стратегії діяльності підприємства, системи управління, результатів діяльності та перспектив розвитку підприємства у майбутньому, що розкриває економічний, політичний, соціальний та екологічний аспекти його діяльності [5, с. 1128].

Куцик П. вважає, що основною ідеєю формування інтегрованої звітності є групування у єдиному звіті інформації, необхідної для прийняття стратегічних управлінських рішень, в тому числі, в частині створення і збереження вартості та управління стійкістю підприємства [6, с. 13].

На думку Проданчука М., «інтегрована звітність – гармонізація фінансової та нефінансової звітності, де узагальнено інформацію про фінансовий стан та результати фінансово-господарської, соціальної та екологічної діяльності підприємств, що дає можливість оцінити ефективність прийнятих управлінських рішень та визначити стратегічні аспекти розвитку» [7, с. 25].

Тобто, інтегрована звітність є новою моделлю звітності суб'єктів економічної діяльності, що поєднує в собі інформацію стосовно фінансового та не фінансового аспектів діяльності підприємства, допомагає в повній мірі провести оцінку ефективності та стратегії його діяльності.

В Україні інтегровані звіти складають та опубліковують такі великі компанії як «ВОЛЯ», «Фокстрот», «АСТАРТА-КИЇВ», «Nemiroff», «ДТЕК», «UniCredit Bank» та інші. Проте, формат відображення даних у звітах названих компаній відрізняється, що свідчить про відсутність єдиної, чітко регламентованої структури звітності та про необхідність її уніфікації.

Питання використання інтегрованої звітності бюджетними установами в Україні залишається недослідженим.

Прикладом інтегрованого звіту бюджетної установи є Звіт про виконання паспорту бюджетної програми, затверджений Наказом Мініну №1098 від 29.12.2002 р. Формування названого звіту було започатковано у зв'язку із запровадженням програмно-цільового в бюджетному процесі державного бюджету. Крім інформації про видатки за бюджетною програмою державного бюджету та напрямів використання бюджетних коштів у звіті наводиться інформація про якісні показники бюджетної програми, які згруповані у розділі «Результативні показники бюджетної програми та аналіз їх виконання». Проте, звіт не містить інформації, зокрема, щодо напрямів розвитку, ризиків діяльності установи.

Таким чином, запровадження інтегрованої звітності, розглядається як спосіб отримання повної, розширеної, взаємопов'язаної інформації щодо діяльності бюджетної установи.

На етапі становлення інтегрованого звітування бюджетних установ в Україні існує ряд невирішених питань, які потребують подальших досліджень: визначення структури та формату інтегрованого звіту, регламентація процесу його подання та оприлюднення, виокремлення критеріїв оцінки не фінансової інформації. Вирішення даних проблемних завдань, а, отже, і подальший розвиток концепції формування інтегрованої звітності потребує значної уваги з боку державних органів й громадськості, які повинні співпрацювати між собою спираючись на міжнародний досвід.

Список використаних інформаційних джерел

1. Byrne A. Reporting on public sector performance. Assurance on non - financial information in the public sector [Електронний ресурс] / Adrian Byrne // ICAEW. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.icaew.com/-/media/corporate/files/technical/public-sector/central-government/5726-icaew-reporting-on-public-sector-performance-web.ashx>
2. Воробей В. Нефінансова звітність: інструмент соціально відповідального бізнесу / В. Воробей, І. Журавська; за заг. ред. Ю. Щербініної. – К.: Представництво ООН в Україні, 2010. – 84 с.
3. Єфименко Т. І. Запровадження інтегрованої звітності та реформування бухгалтерського обліку в умовах євроінтеграції / Т. І. Єфименко // Фінанси України. – 2014. – №10. – С. 8 – 11.
4. Костирко Р. О. Інтегрована звітність – інструмент забезпечення сталого розвитку суспільства / Р. О. Костирко, Т. В. Лісничка // Економіка. Менеджмент. Підприємництво. – 2012. - №24 (І). – С. 189 – 195.
5. Костирко Р. О. Інтегрована звітність у забезпеченні корпоративної соціальної відповідальності компаній / Р. О. Костирко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». – 2015. – № 1 (45). – С. 306 – 309.
6. Костюченко В. М. Інтегрована звітність як інноваційна модель звітності корпоративних підприємств України / В. М. Костюченко, Н. В. Богатир // Глобальні та національні проблеми економіки. - 2015. - № 8. - С. 1128- 1130.
7. Куцик П. Інтегрована звітність як нова парадигма розвитку бухгалтерської звітності / П. Куцик, М. Корягін // Бухгалтерський облік і аудит. – 2015. - №5. – С. 11 – 18.
8. Проданчук М. Інтегрована звітність – інструмент управління підприємством / М. Проданчук // Бухгалтерський облік і аудит. – 2014. - №2. – С. 24 – 31.
9. The International Integrated Reporting Framework [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://integratedreporting.org/wp-content/uploads/2013/12/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK-2-1.pdf>.